

Informatie voor beginnend opleiders

EEN GOEDE START....

Medischevervolgopleidingen.nl

Om uw werk als opleider goed te kunnen doen, is het belangrijk dat u weet waar u relevante informatie kan vinden. De website www.medischevervolgopleidingen.nl is daarbij een goede start.

Deze website van de Federatie Medisch Specialisten biedt informatie over een breed scala aan opleidingsonderwerpen. Van opleidingsplan tot bedrijfsvoering, van wet- en regelgeving tot competentiegericht opleiden in de dagelijkse praktijk. Per onderwerp vindt u een heldere uitleg en

links naar websites waar meer informatie te vinden is.

Heeft u behoefte aan handvatten voor uw dagelijkse praktijk? Dan kunt u gebruik maken van een groot aantal handreikingen, checklists, filmpjes en ander ondersteuningsmateriaal. Ook kunt u leren van de ervaringen van uw collega's. Op de website zijn diverse praktijkverhalen te vinden en bij veel onderwerpen kunt u contact opnemen met een collega-opleider die hier ervaring mee opgedaan heeft.

Andere handige websites

- Op de Opleidingsetalage presenteren vakgroepen hun stagemogelijkheden. Aios kunnen hier, per specialisme en regio, opleidingsonderdelen zoeken en vergelijken. Opleiders en opleidingsgroepen hebben met de Opleidingsetalage een podium om de kwaliteit van de opleiding c.q. opleidingsonderdeel en het opleidingsklimaat zichtbaar te maken.
- Op de website van de KNMG vindt u onder andere informatie vanuit de Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten (RGS) en het College Geneeskundige Specialismen (CGS). Daarbij kunt u denken aan relevante regelgeving, procedures en projecten.

Masterclass startend opleider

De Academie voor Medisch Specialisten heeft in haar trainingsaanbod [een masterclass voor startende opleiders](#). In één dag wordt u meegenomen in de belangrijkste regelgeving, opleidingsverplichtingen en de vertaalslag hiervan naar uw eigen opleidingspraktijk.

WAT WORDT ER VAN U VERWACHT?

In het [CCMS Kaderbesluit van het CGS](#) staan de globale, algemene eisen waaraan alle vervolgoopleidingen moeten voldoen. Hierin staan ook een aantal verplichtingen van opleiders, plaatsvervangend opleiders, aios en de opleidingsgroep beschreven.

In het kaderbesluit vindt u ook de regelgeving rondom de [individualisering van de opleidingsduur](#). Hiermee kan de duur van de opleiding afgestemd worden op de reeds opgedane ervaring en het leertempo van de individuele aios. 'Zo lang als nodig en zo kort als verantwoord' is hierbij het uitgangspunt.

Om inzicht te krijgen in de kennis en vaardigheden waarover uw collega-opleiders en u moeten beschikken kunt u gebruik maken van het [competentieprofiel](#) voor opleiders. Hierin staat beschreven dat opleiders en leden van de opleidingsgroep op moeten leiden volgens de onderstaande vier competenties:

- de opleider is rolmodel, als medisch specialist – professional en als opleider;

- de opleider onderwijst en coacht;
- de opleider bewaakt de voortgang van de ontwikkeling van aios;
- de opleider zorgt voor een effectieve opleidings situatie.

Om te kunnen vaststellen of er in uw opleidingsgroep daadwerkelijk volgens deze vier competenties wordt opgeleid, zijn aan deze competenties indicatoren toegekend. Deze indicatoren zijn bedoeld als handvat en handreiking, als leidraad voor een PEER-review en als hulpmiddel voor beoordeling door de visitatie- en registratiecommissie.

U kunt online anoniem een [zelfevaluatie](#) invullen om een indruk te krijgen van de competenties die u beheerst. Deze zelfevaluatie is gebaseerd op het competentieprofiel.

Bekijk de [animatie over de individualisering](#) van de opleidingsduur.

Er zijn een aantal verantwoordelijkheden van u als opleider, die we graag extra willen belichten:

Bekijk de [animatie](#) over bekwaam verklaren.

✓ BEKWAAM VERKLAREN

Als opleider/opleidingsgroep bepaalt u wanneer een aios [bekwaam](#) is om een bepaalde handeling zelfstandig te verrichten. Dit is het resultaat van een traject waarbij de aios steeds zelfstandiger functioneert en de supervisie steeds verder afneemt. In veel medische vervolgoopleidingen vormen beroepsactiviteiten of [EPA's](#) (Entrustable Professional Activities) de belangrijkste bouwstenen van dit traject. Het kaderbesluit geeft richtlijnen voor beoordeling en bekwaamverklaring. De Federatie heeft diverse ondersteuningsmaterialen over dit onderwerp gemaakt. Deze zijn te downloaden vanaf de website [medischevervolgoopleidingen.nl](https://www.medischevervolgoopleidingen.nl).

✓ INFORMATIEOVERDRACHT NAAR ANDERE ZIEKENHUIZEN

Door spreiding en concentratie van zorg is het voor aios vaak niet mogelijk om zich alles wat zij straks moeten weten en kunnen in één ziekenhuis eigen te maken. Daarom verdelen ze de opleidingsonderdelen steeds vaker over verschillende opleidingsinstellingen binnen een regio. Om ervoor te zorgen dat hun opleidingsonderdelen geen los zand vormen en hun

ontwikkeling longitudinaal gevolgd kan worden, is het bijhouden en overdragen van informatie van groot belang. Als opleider bent u (conform het [kaderbesluit](#)) verplicht een overdrachtsdocument op te stellen op het moment dat de aios overgaat naar een andere opleider. Dit overdrachtsdocument maakt deel uit van het [portfolio](#).

✓ DE VOORTGANG VAN UW AIOS VOLGEN EN BESPREKEN

Om de ontwikkeling van uw aios goed te kunnen volgen en waar nodig bij te kunnen sturen, volgt u een [cyclus van \(verplichte\) opleidingsgesprekken](#): introductiegesprekken, voortgangsgesprekken en geschiktheidsbeoordelingen. Het [CCMS Kaderbesluit](#) stelt regels aan de inrichting en verslaglegging van deze gesprekcyclus. Om er zeker van te zijn dat u aan deze regels voldoet, kunt u gebruik maken van de hiervoor ontwikkelde checklists en jobaids.

✓ SAMEN MET DE AIOS MAKEN EN BIJHOUDEN VAN HET INDIVIDUEEL OPLEIDINGSPLAN

Het [individueel opleidingsplan \(IOP\)](#) is een document waarin de aios de afspraken vastlegt die hij* over zijn persoonlijke leerdoelen gemaakt heeft. De bewezen eerder verworven competenties, ambities, leervensen en voortgang vormen hiervoor de basis. Het IOP is een groeidocument en een houvast voor het individuele leertraject van de aios. Het is uw taak als opleider om aios te stimuleren hun IOP steeds aan te

✓ ZORGEN VOOR EEN LOKAAL OPLEIDINGSPLAN

Het [lokaal opleidingsplan](#) vertaalt het landelijk opleidingsplan van ieder specialisme naar de dagelijkse werkvloer. Er staat onder meer in welke onderdelen uit het landelijk opleidingsplan aios in uw opleidingsinstelling kunnen leren en hoe hun ontwikkeling wordt gevolgd en getoetst. Als opleider van uw specialisme bent u verantwoordelijk voor dit lokale opleidingsplan.

vullen met specifieke leerpunten, ontwikkelwensen en afspraken over de planning, aanpak en evaluatie daarvan.

Het IOP staat niet op zich; in het IOP worden landelijke opleidingsplannen en regionale/lokale plannen gebruikt om een persoonlijke, individuele vertaling van opleidingsdoelen te maken. Ook is het IOP een verplicht onderdeel van het [portfolio](#).

* Waar hij of zijn staat, kan uiteraard ook zij of haar gelezen worden.

VERVULLEN VAN OPLEIDINGSPLAATSEN

Alleen de opleidingsplaatsen die door het ministerie van VWS aan uw opleidingsinstelling toegewezen zijn, komen in aanmerking voor bekostiging uit de [beschikbaarheidsbijdrage](#).

De stichting BOLS, opgericht door de Federatie, NVZ en NFU, adviseert de minister jaarlijks over de [verdeling van de beschikbare opleidingsplaatsen](#) over de regio's en instellingen. Het concilium van uw wetenschappelijke vereniging en de besturen van de 8 [OOR's \(Opleidings- en Onderwijsregio's\)](#) geven hun wensen voor de verdeling door aan BOLS. Op basis hiervan stelt het BOLS-bestuur een advies op over de verdeling van de instroomplaatsen voor het komend jaar en legt dit voor aan de minister. Het is aan de minister om dit verdeelplan vast te stellen.

Na toewijzing van een opleidingsplaats, kunt u als opleider in overleg met uw instelling en/of regio een vacature openstellen. Om iedere aios een volledige opleiding te kunnen bieden is het van belang om zowel het aantal aios als het opleidings-schema dat zij zullen volgen en hun individuele leerontwikkeling op regionaal niveau met de opleiders van uw specialisme af te stemmen.

Na het eerste opleidingsjaar stroomt een aios door in de opleiding, en vaak ook naar een andere opleidingsplaats. Bijvoorbeeld van een umc naar een algemeen ziekenhuis. Hij is dan geen *instromer* meer, maar een *doorstromer*. Mocht de aios als instromer zijn opleiding afbreken, dan mag deze opleidingsplaats in dat eerste kalenderjaar door een nieuwe instromer ingevuld worden. Vrijvallende doorstroomplaatsen mogen echter niet opnieuw vervuld worden.

UW ONTWIKKELING ALS OPLEIDER

Als opleider houdt u zich natuurlijk bezig met de ontwikkeling van uw aios. Maar vergeet daarbij uw eigen ontwikkeling niet! Bij elke erkenningsaanvraag moet een overzicht meegestuurd worden waaruit blijkt dat de leden van de opleidingsgroep hebben deelgenomen aan geaccrediteerde (onderwijskundige) professionaliseringsactiviteiten.

U kunt daarvoor gebruik maken van een uitgebreid scholingsaanbod voor opleiders. Zo organiseert de Federatie jaarlijks het MMV-congres en diverse andere opleidingsgerelateerde bijeenkomsten. Een overzicht hiervan vindt u in de agenda van de website [medischevervolgopleidingen.nl](#).

De [Academie Medisch Specialisten](#) biedt diverse trainingen aan en ook op lokaal en regionaal niveau is veel scholing mogelijk. Iedere [Onderwijs- en Opleidingsregio \(OOR\)](#) heeft een eigen aanbod.

Op de hoogte blijven

Op de website [medischevervolgopleidingen.nl](#) vindt u altijd het laatste nieuws over de medische vervolgopleidingen. Ook kunt u zich hier abonneren op de nieuwsbrief die 4 à 5 keer per jaar verstuurd wordt. Zo bent u altijd op de hoogte van het laatste nieuws en interessante bijeenkomsten.

Federatie
**Medisch
Specialisten**

Bezoekadres:

Federatie Medisch Specialisten
Domus Medica
Mercatorlaan 1200
3528 BL Utrecht

Postadres:

Postbus 20057
3502 LB Utrecht

www.demedischspecialist.nl

www.medischevervolgopleidingen.nl

opleiding@demedischspecialist.nl